

BALK Educatiedagen 2011

- 22 januari 2011 in het ICO Kunstencentrum in Assen (regio Noord)
- 12 maart 2011 in De Enck in Oirschot (regio Zuid)

BALK biedt op beide dagen 4 verschillende workshops aan:

Workshop 1: **Van Bully tot Belt – de nieuwste stemtechnieken voor koren**
Juliette Dumoré

Workshop 2: **Introductie op de cursus Koorregie**
Marijke de Wit (januari) en *Meta Stevens* (maart)

Workshop 3: **Efficiënt dirigeren**
Hans Kaldeway

Workshop 4: **Kennismaking met de opleiding Dirigent Licht Vocaal**
Tijs Krammer

Het bijwonen van de workshops is **gratis** voor BALK-leden, d.w.z. BALK kan vier deelnemers per koor voor een educatiedag toelaten, die zowel de workshops stemtechniek als regie kunnen volgen. Koffie, thee, overige drank en lunch zijn voor eigen rekening.

Het programma duurt van 10.00 tot 16.00 uur. De organisatie deelt de deelnemers in voor de workshops. Het is mogelijk dat deelnemers als toehoorder of zanger bij de workshop van Hans Kaldeway worden ingedeeld, indien de workshop zangtechniek en regie niet op elkaar aansluiten. Deze deelname als toehoorder is in dat geval gratis.

Als er plaats over blijft na de inschrijvingen kunnen eventueel meer dan 4 leden meedoen. Informatie hierover volgt dan via het BALK bureau.

Niet-BALKleden kunnen zich voor de workshops 1 + 2 op een wachtlijst laten plaatsen. Mocht er een week voor aanvang van de educatiedag nog plaats zijn, dan kunnen maximaal 4 personen per koor tegen betaling van euro 20,00 per persoon per workshop worden toegelaten.

De workshops 3 en 4 van resp. Hans Kaldeway en Tijs Krammer zijn zowel toegankelijk voor leden als voor niet-leden. Als je bij een BALK-lid koor bent aangesloten, dan mag je gratis deelnemen aan de workshops. Niet-BALKleden betalen een bijdrage van euro 30,00 per persoon per workshop. Overigens geldt de betaling bij Hans Kaldeway alleen als aspirant-dirigent, niet als zanger of toehoorder (zie boven).

Opgave voor de workshops kan via het excel-formulier, dat te downloaden is via de website.
http://www.balknet.nl/Aanmelden/Inschrijfformulier_BALK_educatiedagen_2011.xls
Voor vragen kan je terecht bij het BALK bureau Marcelle Hermsen administratie@balknet.nl.

N.B. In 2012 organiseert BALK educatiedagen in de regio's Oost en West.

Inhoud van de workshops

1. Van Bully tot Belt – de nieuwste stemtechnieken voor koren

Juliette Dumoré

Juliette Dumore (EVT master) zal tijdens de workshop ‘Van Bully tot Belt – de nieuwste stemtechnieken voor koren’ ervaringsgerichte zangoefeningen doen, die men thuis met het koor kan oefenen. Er worden waardevolle ‘tips and tricks’ gegeven:

- om met kern te zingen (twang)
- om helder of donker te zingen (hoog/laag positie strottenhoofd)
- om zonder spanning in je strottenhoofd te zingen (breath support)

De diverse technieken worden vervolgens toegepast in het zingen van eenvoudige koor arrangementen, zodat het effect ervan ook gelijk gehoord kan worden.

Kortom, een workshop, die geen zanger mag missen!

Deze workshop wordt 3 maal geven. Duur: 1,5 uur per workshop.

2. Introductie op de cursus Koorregie

Meta Stevens of Marijke de Wit

In deze introductieworkshop geven de docenten koorregie je een beeld van wat in de cursussen koorregie wordt aangereikt. Wat voegt koorregie toe aan de presentatie van je koor? En wat voor invloed heeft regie heeft op de beleving van de zang, zowel van zangers als publiek?

Koorregie is een steeds belangrijker aspect voor koren bij de voorbereiding van een optreden. Dat geldt voor elke stijl waarin je koor zingt: pop, close harmony, gospel, musical en zelfs (licht)klassiek. BALK organiseert, soms in samenwerking met andere kunstorganisaties, diverse activiteiten op het gebied van koorregie, zoals dagworkshops, een intensieve korte cursus en een langer durende cursus die dieper op de materie ingaat.

Deze introductieworkshop is bedoeld voor koorzangers en/of koordirigenten die zelf willen gaan regisseren of die willen zien wat regie voor hun koor kan betekenen. Je krijgt een voorproefje van wat in de cursussen wordt aangereikt.

Tijdens de workshop gaan we veel praktisch werken:

- oefeningen die het podiumbewustzijn van zangers vergroten
- door zelf doen en naar elkaar kijken zicht krijgen op de instrumenten waarmee je regie kunt maken. Opstellingen, inleving in muziek en tekst, en beweging zijn voorbeelden van die instrumenten.
- het ‘kijken’ intensiveren en analyseren wat je ziet. Waarom vind je iets mooi? Welke beweging of opstelling werkt wel of juist minder en waar zit hem dat in?

Ons doel is je tijdens deze workshop te inspireren meer uit koorregie te halen, en je praktische tips te geven, zodat je dat bij je eigen koor kunt toepassen.

Deze workshop wordt 3 maal geven. Duur: 1,5 uur per workshop.

3. Efficiënt dirigeren

Hans Kaldeway

Sta je wel eens voor het koor als de dirigent is verhinderd? Word je als koorlid vaak naar voren geschoven om als repetitor te fungeren? Sta je wel eens voor het koor, maar heb je behoefte aan wat handvatten? Dan is deze workshop iets voor jou! Samen met het koor Tous les Oiseaux d'Europe zal Hans Kaldeway alle aspecten van efficiënt repeteren met je doornemen. Deelnemers bereiden thuis een zelf gekozen stuk muziek voor waarmee gewerkt zal worden.

Doelgroep

- zangers/koorbegeleiders die overwegen om de stap naar koordirectie te maken;
- die af en toe invallen voor de vaste dirigent;
- die zich, wegens dirigentengebrek, noodgedwongen naar voren hebben geschoven als repetitor;
- die het wel leuk vinden om voor een koor te staan, maar ook het gevoel hebben dat er nog meer uit te halen valt;
- voor wie de stap naar een dirigentenopleiding, zoals de DLV, (nog) wat te groot is.

Achtergrond

Het werk van de dirigent van een amateurkoor bestaat voor het grootste gedeelte uit het leiden van repetities. Ik zie het repeteren ook als belangrijkste taak van de dirigent, belangrijker dan het leiden van de uitvoeringen.

Het is de moeite waard om aandacht te besteden aan hoe je een repetitie zo aangenaam en productief mogelijk kunt laten verlopen. Hierbij spelen diverse zaken een rol, maar ik wil me bij deze workshop richten op: het efficiënt instuderen van een 4-stemmige a capella popsong.

Werkwijze

Men neme een a capella popsong (SATB), niet te moeilijk, maar ook niet te makkelijk. Ik zal eerst "voordoem", met TlodE en (evt.) andere zangers (ook workshopdeelnemers) hoe ik het instuderen van zo'n stuk aanpak. Al instuderend kom ik vanzelf op de dingen die ik daarbij van belang vind, zoals: hoe pak je een lastig ritme aan, in welke stemgroepvolgorde studeer je iets in, hoe zorg je ervoor dat iedereen voldoende aan bod komt.

Vervolgens mogen de workshopdeelnemers om de beurt een stukje instuderen met TlodE (+ aanvulling), en krijgen daarbij/daarna feedback van mij.

Wat ook mogelijk is: deelnemers repeteren een stukje van een zelfgekozen nummer, en krijgen daarna feedback. Dit kan bijvoorbeeld een stuk zijn dat ze met een eigen koor gedaan hebben, of een stuk waar ze bij het instuderen tegen bepaalde problemen aanliepen.

In beide gevallen: deelnemers moeten de muziek vooraf thuis voorbereiden.

Tijdsindeling

Introductie: 10 min, voordoem: 20 minuten, instuderen/feedback per deelnemer: max. 20 minuten.
Totale duur workshop: 1,5 uur

Verder

Deelnemers kunnen altijd vooraf contact met mij opnemen als ze vragen hebben over de workshop, of specifieke wensen.

4. Kennismaking met de opleiding Dirigent Licht Vocaal

Tijs Krammer

Onze hoofddocent van de opleiding dirigent licht vocaal en de arrangeercursus zal uitleg geven over de inhoud van de opleiding dirigent licht vocaal en de arrangeercursus. Tevens zullen oefeningen worden gedaan als; slagtechniek, solfège, stijl en dictee.

Balk organiseert eens in de twee jaar een opleiding voor dirigenten, de opleiding Dirigent Licht Vocaal (DLV). De opleiding vindt weer plaats in het komende studiejaar, van oktober 2011 tot mei 2012. De DLV is bedoeld voor amateurdirigenten die al ervaring hebben met lichte-muziekkoren – bijvoorbeeld een popkoor, een close harmony-koor, een gospelkoor of een musicalgroep – en bedoeld voor musici die aan het conservatorium studeren of een opleiding hebben afgerond.

In de opleiding worden dirigenten geschoold in onder andere slagtechniek, muziekgeschiedenis, repetitietechniek, repertoirekennis, partituurspel, analyse, stemvorming en arrangeren. Op de BALK Educatiedag wordt een workshop aangeboden om kennis te maken met de DLV. We gaan een aantal oefeningen doen die ook bij de opleiding gedaan worden:

Slagtechniekoefening.

We studeren een korte melodie in waarin fermates zitten. De deelnemers wordt dan gevraagd om die melodie te dirigeren (als ze het aandurven). De deelnemers krijgen daarop feedback van de docent, bijvoorbeeld over de openheid van de bewegingen, over de helderheid van de slag, of de mate waarin het legato wordt gesuggereerd.

Solfège-oefeningen.

De docent slaat akkoorden aan op de piano. De deelnemers wordt gevraagd om de akkoorden te benoemen (bijvoorbeeld of het gaat om een majeur of een mineur akkoord) of welke toevoeging er in het akkoord zit (bijvoorbeeld een gewoon septiem of een majeur septiem). Ook kan de docent vragen aan deelnemers om een bepaalde toevoeging te zingen bij het akkoord.

Stijloefening

We luisteren naar wat beroemde stukken uit de geschiedenis van de close harmony. De deelnemers wordt gevraagd om te benoemen wat ze horen: Hoeveel stemmen hoor je? Hoor je mannen of vrouwen of een gemengde groep? Welke begeleidende instrumenten hoor je? Welke stijl is dit? Uit welke tijd is dit? Is dit een stuk dat je met je eigen groep zou willen doen? De docent geeft nog wat achtergrondinformatie over de stijl die er wordt gezongen en de stijlkenmerken die daar bijhoren.

Dictee.

De docent zingt een melodie voor. De deelnemers wordt gevraagd om de melodie te noteren.

Workshopleider Tijs Krammer is hoofddocent van de opleiding Dirigent Licht Vocaal en van de arrangeercursus van BALK.